

روزنامه سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران
 چهارشنبه ۲۲ آذر ۱۴۰۲ - ۲۹ جمادی الاول ۱۴۴۵ - ۱۳ دسامبر ۲۰۲۳ - شماره ۲۳۲۱ - سال هشتم
 ۸ صفحه - قیمت ۱۰۰۰۰ تومان - ضریب کیفی ۶۱۴
news@hamdelidaily.com www.hamdelidaily.ir t.me/Hamdelidaily

صاحب امتیاز، مدیر مسئول: ولی‌الله شجاع‌پوریان سردبیر: جلال خوش چهره
 چاپ: صمیم ۳۳۳۷۲۵ - ۴۴۵ - ۰۲۱
 تهران- خیابان مطهری- نرسیده به تقاطع سهروردی- خیابان سنندج
 خیابان زاهدان- پلاک ۸- واحد ۲- تلفکس: ۰۲۱۶۶۹۸۱۲۷ - ۰۲۱۶۶۹۸۱۲۷

با سحر و ابرو
پاییده
 دل ضعفه نمی‌گیرم از عاشقانه‌ها
 کشف‌های لنگه به لنگه مهر
 در خانه‌ام جفت نمی‌شوند
 گم می‌شوند
 اگر به گم شدن می‌اندیشی
 با کتونی بچه گی‌هایم
 گم شدم در آمیدی که
 جاده آن را بلعید
 زخمی که خوب نشده
 خاراوندنش عمیق ترش می‌کند
 آمدی که
 گم شوی در کسی که
 نامش را هم
 قفل رده
 سکوت کوهستانم

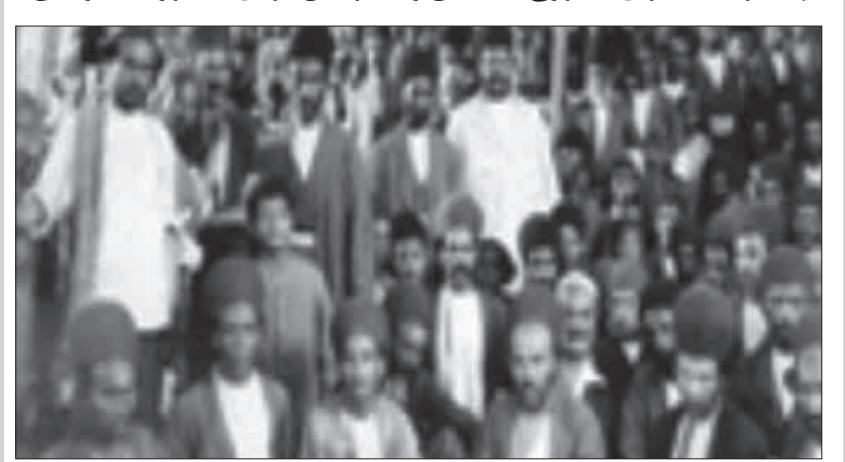
با کلام
تشنه
 رسالت نسل دوم جامعه‌شناسان ایرانی در گام دوم

جستار بر این نسل است و می‌کوشد خود نیز در ذیل آن قرار گیرد جامعه‌شناسانی هستند که نگاهشان معطوف به آینده ایران است و به چالش‌های پیش رو می‌اندیشند با افراط و تفریط‌ها پرهیز می‌کنند کم تعداد ولی پراکنیزه به تحقق ایران قوی در گام دوم همت گمارده اند؛ قائل به گفتگو و حمایت توأمان از دولت و ملت هستند؛ به شکاف‌های اجتماعی اعم از شکاف قومی، مذهبی، جنسیتی و ... و نیز شکاف میان نوجوانان و سنت‌گرایان و شکاف ملت- دولت دامن نمی‌زنند؛ به ضرورت توسعه و تعالی ایران ذیل یک گفت‌وگو وحدت بخش تذکار می‌دهند دموکراسی و جامعه مدنی را بی‌توجه به فراموشی سیاسی و جناحی تقلیل نمی‌دهند بنابراین به فروپاشی ساختارها دعوت نمی‌کنند و حرکت و تحول تدریجی را نسخه فلاح و صلاح این کشور می‌دانند.

نشان دادن خشونت ذاتی دولت‌های شبه مدرن در شرایط توسعه نیافتگی همت گمارده است و در تلاشی تئوریک به دنبال تمهید گفت‌وگو و فضا به مثابه یک نظریه اجتماعی بوده است تا بتوان با غلبه به شکاف‌های اجتماعی ذیل یک نظریه اجتماعی که به تکثر و تنوع گشوده است و دیگری را به رسمیت می‌شناسد محیط امنی برای توسعه کشور و ارتقای نهاد علم و آموزش و توسعه دانشگاه ایرانی مسئله محور فراهم سازد. همچنان بر آن حساستم که گام دوم انقلاب با وفاق ممکن خواهد شد. امروز با وجود انواع فشارهای اقتصادی بر روی بیکره اجتماعی وفاق داخلی در برابر نظام سلطه معقول‌ترین راه برای پیشرفت ایران است.

اما نسل دوم جامعه‌شناسان که تاکید نگارنده در این

عاطفه فاروقی
 مهاجرت صغری، شروع تحصن و اعتراض برای مشروطه‌خواهی

انقلاب مشروطیت از وقایع مهم تاریخ معاصر ایران است که سرفصل جدیدی در تاریخ ایران گشود. با گسترش ظلم و فساد و اختناق، آیت‌الله طباطبایی و آیت‌الله بهبهانی از رهبران روحانی نهضت مشروطه، انجمنی متشکل از آزادی‌خواهان تشکیل دادند. در این میان چند حادثه باعث شد که حرکت مردم و شورش عمومی تسریع شود؛ یکی از این حوادث ماجرای موسوی نوژن بلژیکی بود که انتشار عکسی از او در لباس روحانیت در یک مجلس رقص و در حال کشیدن قلیان، خشم عمومی را برانگیخت. دیگری مساله بانک استقراضی روس بود که در میان ایجاد ساختمان آن، استخوان‌های تازه مردگان کشف شد و روس‌ها با بی‌اعتنایی، اجساد استخوان‌ها را به چاه ریختند. حادثه مهم‌تری که در واقع باعث آغاز نهضت به‌طور جدی و فراگیر شد، مساله به چوب بستن بازرگانان بود؛ به این شرح که در جریان جنگ روس و ژاپن، قند گران شُشد. علاءالدوله حاکم تهران تعدادی از بازرگانان را که در اعتراض به اعمال موسوی نوژن تحصن کرده بودند به بهانه گران کردن قند به چوب بست. انتشار خبر تنبیه ناعادلانه تجار و بازرگانان در میان مردم، خشم آنها را برانگیخت و باعث شد مردم و روحانیون مبارز در مسجد شاه تجمع کرده تا جبران توهین وارد شده به تجار را از صدراعظم بخواهند. اما این تجمع با تپانسی برخی افراد، به هم ریخت و مردم متفرق شدند. از این‌رو در نهایت علما و ریحتم در رأس آنها طباطبایی و بهبهانی، تصمیم گرفتند برای اعلاسه حقوق خود و مردم، برای چندی تهران را ترک کرده و به حضرت عبدالعظیم بروند.

این سفر که در ۲۲ آذرماه ۱۲۸۴ ش برابر با ۱۶ شوال ۱۲۲۳ ق صورت گرفت به مهاجرت صغری شهرت یافت و در ابتدا شامل دو هزار نفر بود. پس از چند روز، به تعداد متصننین افزوده شد و از ۱۰ هزار تن فراتر رفت. مظفرالدین شاه با مشاهده وخامت اوضاع، درصدد حل قضیه برآمد و سرانجام با خواسته آنان که تالیس عدالتخانه در تمامی شهرهای ایران، اجرای قوانین اسلام در سراسر کشور، عزل موسیونوژ رئیس بلژیکی گمرک ایران و نیز عزل علاءالدوله حاکم ظالم تهران بود، موافقت نمود. این تحصن سرانجام در ۲۲ تیر ۱۲۸۴ ش به پایان رسید و با ادامه مبارزه توسط علما و مردم، مظفرالدین شاه مجبور شد فرمان مشروطه را در چهاردهم مردادماه ۱۲۸۵ ش امضا کند.

با همسر و از نگاه معماری

خوانش شعر «حکمت هزاره» از سیدعلی صالحی

آموخته‌ام چگونه زندگی کنم

به‌اراسب رنگنه
 منتقد ادبی

دهشت تاریکی و حضور نومیدانه نور. هم از این رو نیل افسانه‌ای را در گهواره تمدن و تاریخ آن به دوینم کرده‌است. شاعر، انسانی که آموخته‌است زندگی را در کام وحشت شب «شیط» و خفقان مرگ را در گلو. اما شاعر هنوز کف و خروش رودهای کهن البرز را که می‌نگرد، دست خویش را شاهد می‌آورد که دست در دست قله نهاده است و دست دماوند را فشرده است. غروری والا و با شکوه که شاعر را به اوج کشانیده تا دماوند... آن دقیقه... گلسو خفان مرگ/ اعتراف می‌کنم؛ رودهای هزاره البرز هم از آن رواهل هروله اند هنوز/ که من دست دماوند را به گرمی فشرده‌ام. انسانی ایستاده در ملتقای سایه و روشنای در میانه نویسنده از آن خودخواهی ضروری برای هنرمند

زنگنه

با فراق چند سازم برگ تنهایم نیست
 دستگاه صبر و پایاب شکیباییم نیست
 ترسم از تنهایی احوال به رسوایی کشد
 ترس تنهاییست ورنه نیم رسواییم نیست
 مرد گستاخی نیم تا جان در آشوبت کشم
 بوسه بر پایت دهم چون دست بالاایم نیست
 بر گلت آشفته‌ام بگذار تا در باغ وصل
 زاغ‌بانگی می‌کنم چون بلبل اواییم نیست
 تا مصور گشت در چشمم خیال روی دوست
 چشم خودیبتی ندارم روی خودارایم نیست

مجازهای

- تو اینستا به استوری گذاشتم نوشتی: «گرچه باغ من از درخت تهی ست، در سرم فکر کاشتن دارم/ عشق را، شعر را، مکاشفه را، همه را از نداشتن دارم...» دختر داییم که تازه به باغ خریدہ اومد ریلای کرده: عیب ندار عزیزم، ایستالا شما هم باغ می‌خری، توش هر درختی دوس داشتنی مثل من می‌کاری. (malih)
- درسته پول معلمی کمه و سروکله زند با بچه‌ها موقع درس حرصت رو در میساره، ولی خارج از درس خیلی باهاشون خوش میگذره دیگه این مدت یاد گرفتم بهشون میگم حرف نزنید و گوش بدین زود درس بدم ده دقیقه آخر حرف بزیم و بختدیم کاملاً چهارده ساله میشم باهاشون، امریو یکی شون می‌گفت خانوم جشن معارفه مدرسه که بود به مامانم گفتم مامان این دختره چقدر خوشگله! مامانم گفت فکر کن معتمدون باش! یعنی بین با همین یه جمله چنان خرد کردم گفتم ایراد ندار اون منفی اون روزت رو می‌بخشم. (Venusi)
- یه بار با یکی از دوستانم قرار گذاشتم، نمی‌دونم چی مصرف کرده بود داشتیم تو پارک قدم می‌زدیم بهیو داد زد لی پاهام کو پاهام نیست، کل مسیری که رفته بودیم مجبور کرد برگردیم پاهاشو پیدا کنه، آخرم قانعش کردم پاهاش خونه جا مونده تاکسی گرفتیم فرستادمش خونه. (مامان سوفی)
- قدیم با رفیقمون میرفتیم آستارا، کنار جاده یکی چهارتا تیروتخته گذاشته بود کباب یاد میزد، به جایی پیدا کردیم نستیمتیم و سلام کردیم گفتیم آقا چندسیخ هم به ما بده، نوشابه هم درآید؟ گفت آره تو بیخاله. گفتیم بیخیالی نیست اینجا که؟ گفت آخه نستیمتیم روش، منم رستورانم، بچه‌هارو آوردم پیک‌نیک. (فرشید)

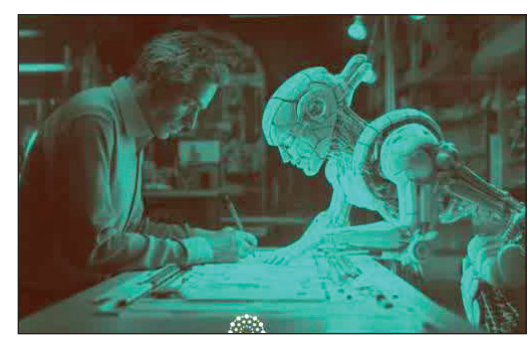
تجربیات

روبای درمان ام‌اس در حال نزدیک شدن به واقعیت است

دانشمندان می‌گویند یک داروی جدید برای درمان بیماری ام‌اس به وسیله ترمیم غلاف‌های آسیب دیده میلین در حال نزدیک‌تر شدن به واقعیت است.درمان هدفمندتر بیماری مولتیپل اسکلروزیس(MS) حتی ترمیم اعصاب آسیب دیده ناشی از این بیماری، به لطف پیشرفت دیگری در زمینه تحقیقات دارویی مولکول‌های کوچک، به زودی قابل دستیابی است. پژوهشگران به سرپرستی تیمی در مرکز اعتیاد و سلامت روان کانادا(CAMH) کار خود را روی یک داروی مولکولی کوچک متمرکز کرده‌اند که گیرنده گلوتامات AMPA را هدف قرار می‌دهد و نتایج این مطالعه نشان می‌دهد که رویکرد جدید آن برای درمان ام‌اس پویش می‌کند، می‌گوید: ترکیب تأثیر خیره‌کننده‌ای در نجات میلین و عملکرد حرکتی در مدل‌های آزمایشگاهی داشت و امیدوارم این اثرات در کلینیک روی انسانها نیز دیده شود تا به درمان‌های فعلی اضافه شود و امید جدیدی به بیماران مبتلا به ام‌اس بدهد.این مطالعه خاطر نشان کرد: بیماری ام‌اس به شکل سنتی یک اختلال خود ایمنی در نظر گرفته می‌شود که در آن سلول‌های CD۴+ T۱ میلین را هدف قرار می‌دهند و منجر به التهاب می‌شود که باعث نابودی ماده سفید در سراسر سیستم عصبی می‌شود.پژوهشگران استدلال می‌کنند که رویکرد دیگر این است که ام‌اس را در درجه اول یا در ابتدا یک اختلال تخریبگر عصبی در نظر بگیریم که مرگ نورون‌ها میلین را آزاد می‌کند و یک واکنش خود ایمنی ثانویه را تحریک می‌کند.لیو و تیمش با در نظر گرفتن این موضوع براساس تحقیقات قبلی، ترکیب مولکولی کوچکی را ابداع کرده‌اند که نشان داده در مبارزه با ام‌اس در مدل مختلف حیوانی موثر است.پژوهشگران می‌گویند: گروه ما قبلاً دریافته بود که فعل و انفعالات پروتئینی در تنظیم مرگ سلولی نقش دارد و برهم زدن این تعاملات باعث کاهش نقایص عصبی، نابودی و آسیب اکسون در موش‌ها می‌شود.واضح است که شواهد به گیرنده‌های یونوتروپیک گلوتامات به عنوان هدفی برای محافظت عصبی در ام‌اس اشاره می‌کنند. درحالی‌که که همیار گیرنده‌های گلوتامات AMPA و NMDA قادر به بازگرداندن نقض‌های عصبی در یک مدل جوندگان بود، آنها قبلاً با عوارض جانبی جدی نیز همراه بوده‌اند، اما این ترکیب جدید نشان داد که می‌تواند مکان‌هایی را برای تنظیم عملکرد AMPA هدف قرار دهد، بدون اینکه بر سیستم عصبی مرکزی تأثیر بگذارد و محافظت عصبی را ارائه دهد. پایین‌ترین آریگ از دانشگاه آبردین می‌گویند: در تمام سال‌هایی که به عنوان یک شیمی‌دان دارویی فعالیت می‌کنم، هرگز نقطه شروع چنین امیدوارکننده‌ای برای یک پروژه توسعه دارو ندیده‌ام. مشتاقانه منتظر ادامه توسعه آن به سمت کلینیک هستم، در مرحله بعد، تحقیقات پیش‌بالینی بیشتری شامل بررسی کامل ایمنی و پایداری انجام خواهد شد و تیم پژوهشی انتظار دارد که بتواند کار خود را در چند سال آینده به آزمایش انسانی برساند.

کوتاه‌گون

آیا هوش مصنوعی جایگزین معماران خواهد شد؟

ترجمه: درسا بخش‌سندگی: آیا هوش مصنوعی جایگزین معماران در نقش آن‌ها خواهد شد؟ در نسخه می ۲۰۲۳ مجله «ساختمان»، توماس لین معتقد است که هوش مصنوعی این پتانسیل را دارد که تا ۳۷ درصد از وظایفی را که معمولاً توسط معماران و مهندسان انجام می‌شود خودکار کند. با این حال، این اتوماسیون احتمالاً وظایف معمول و کم‌تر خلاقانه را هدف قرار می‌دهد و به متخصصان اجازه می‌دهد تا روی جنبه‌های استراتژیک و تخیلی کار خود تمرکز کنند. همان‌طور که نرم‌افزارهای Revit و ۳D جایگزین معماران نشدند، بلکه تنها جریان کاری آنها را تغییر دادند، همین اصل برای ابزارهای هوش مصنوعی نیز صادق است. هوش مصنوعی آماده است تا وظایف جدیدی مانند مدیریت هوش مصنوعی را در کنار مسئولیت‌های موجود ایجاد کند که نشان‌دهنده تغییر در نحوه کار معماران است.

در اوایل سال ۲۰۲۳، انبوه تصاویر تولیدشده توسط میدج‌رنی (Mi-Journey) و سیستم‌های هوش مصنوعی مشابه، بسیاری از معماران را به تأمل در مفاهیم آن وا داشت. در حالی که یک نگرانی کلی در مورد امکان همه‌کاره‌شدن هوش مصنوعی وجود دارد، معماران نیز فعالانه در حال بررسی چگونگی ادغام هوش مصنوعی در معماری و درک کاربردهای بالقوه آن در حوزه خود هستند.

بعید به نظر می‌رسد هوش مصنوعی به زودی به طور کامل جایگزین معماران شود. چشم‌انداز معماری به سرعت در حال تکامل است و گرچه کاربردهای جدید به مرور ظاهر می‌شوند اما معماران به تدریج درک واضح‌تری از قابلیت‌ها و مرزهای هوش مصنوعی به دست می‌آورند. این درک در حال توسعه، چشم‌انداز مشخص‌تری از چگونگی تاثیر هوش مصنوعی و تغییر تلاش‌های حرفه‌ای آنان را شکل می‌دهد. تا زمانی که هوش مصنوعی برنده رقابت طراحی معماری نشود، جای نگرانی نیست.

کاربردهای احتمالی آینده
 در این چا چند دسته‌بندی کلی وجود دارد که نشان می‌دهد هوش مصنوعی چگونه می‌تواند معماران را تکمیل کند و کار آن‌ها را ارتقا بدهد:
 ۱-گزین طراحی بر اساس معیارهای خاص
 الگوریتم‌های هوش مصنوعی در کنترل حجم عظیمی از داده‌ها مهارت بالایی دارند و در صورت تجهیز به ابزارهای مناسب، پتانسیل ایجاد انتخاب‌های طراحی را دارند. در آینده، معماران احتمالاً معیارهایی مانند بودجه، نیازهای فضایی یا اهداف پایداری را وارد خواهند کرد و هوش مصنوعی را قادر به تولید جایگزین‌های طراحی بهینه برای بازیابی انسانی خواهند کرد.

۲-تحلیل سایت و مطالعات جمعی
 ابزارهای هوش مصنوعی مانند Autodesک Forma می‌توانند اطلاعات شهری را از پایگاه داده‌ها با دسترسی باز استخراج کنند و به معماران کمک کنند تا به سرعت مطالعات جمعی را در نظر گرفتن داده‌های محیطی، مساحت زمین، شکل ساختمان، ارتفاع، عقب‌نشینی و غیره ایجاد کنند.
 ۳-طراحی مولد
 هوش مصنوعی می‌تواند به سرعت طرح‌های بصری را زمانی که دستورالعمل‌های خاصی از جمله تصاویر فوتورئالیستی تولید کند. معماران می‌توانند برای بررسی انتخاب‌های مختلف مواد و طرح‌های فضایی در طول مراحل اولیه پروژه از نرم‌افزارهای طراحی مولد مانند Stable Dif Fusion, Midjourney, Dall-e یا Adobe Firefly استفاده کنند. علاوه بر این، طرح‌های کشیده‌شده با دست

یا تصاویر موجود می‌توانند به عنوان نقطه شروع برای ایجاد طرح‌های دقیق‌تر، تکرار روی آن‌ها یا ایجاد تغییرات مورد استفاده قرار گیرند.
 ۴-تشخیص الگو
 هوش مصنوعی می‌تواند الگوهای موجود در مجموعه داده‌های گسترده، نقشه‌های معماری، پیکربندی‌های فنی و پروژه‌های تاریخی را تحلیل و شناسایی کند. در حال حاضر، فرآیند ایجاد پایگاه داده‌ای که به راحتی توسط هوش مصنوعی قابل دسترسی و تجزیه و تحلیل باشد، پیچیده است اما پیش‌بینی می‌شود که در آینده با پیشرفت فناوری، قابل مدیریت‌تر شود.

۵-کدگذاری، برنامه‌ها و پلاگین‌های سفارشی
 هوش مصنوعی می‌تواند علاوه بر کدنویسی، توسعه اپلیکیشن‌ها و نرم‌افزارها، به‌طور بالقوه به سازماندهی منابع طراحی معماران برای ساخت پایگاه داده کمک کند. به ویژه اگر منابع در کتابخانه‌ها قابل استفاده

درجه

کریس فاکس بین - ایالات متحده آمریکا